

SELMA LAGERLÖF

Minunata călătorie
a lui
Nils Holgersson
prin
Suedia

Ediția a IV-a

Traducere și note de Dan Faur și N. Filipovici

CORINT JUNIOR

CUPRINS

PARTEA ÎNTÂI

I. Ștrengarul	7
II. Akka de la Kebnekajse	23
III. Viața păsărilor sălbatică	41
IV. Glimmingehus	59
V. Hora cocorilor de pe muntele Kulla	71
VI. Pe vreme ploioasă	79
VII. Scara cu trei trepte	84
VIII. Pe malurile râului Ronneby	88
IX. Karlskrona	97
X. Călătoria spre insula Öland	105
XI. Capul de la sudul insulei Öland	109
XII. Fluturile cel mare	117
XIII. Mica Insulă Carol	121
XIV. Două orașe	133
XV. Ciorile	144
XVI. Bătrânica de la țară	162
XVII. De la Taberg la Huskvarna	170
XVIII. Marele lac al păsărilor	173
XIX. Fota de pănură	186

PARTEA A DOUA

I. Povestea lui Karr și a lui Pär-Sur	193
II. Un altfel de Babel	223
III. Pe șesul Närke	224
IV. Năboiul	238
V. Împărțeala moștenirii	241
VI. În Bergslagerna	246
VII. Prichindel și urșii	250
VIII. Dalälvs	262
IX. Partea leului	268
X. Ajunul	283

XI. În căutarea unui loc de popas	290
XII. Inundația	292
XIII. Legenda provinciei Uppland	301
XIV. La Uppsala	305
XV. Dunfin	320
XVI. Stockholm	329
XVII. Vulturul Gorgo	338
XVIII. Pe deasupra provinciei Gästrikland	347
XIX. O zi în Hälsingland	352
XX. În ținutul Medelpad	361
XXI. O dimineață în Angermanland	366
XXII. Västerbotten și Laponia	374
XXIII. Osa, păzitoarea de găște, și micul Mats	389
XXIV. În țara laponilor	401
XXV. Spre miazăzi! Spre miazăzi!	410
XXVI. Câteva povești din Härjedalen	423
XXVII. Värmland și Dalsland	431
XXVIII. Un conac mic	437
XXIX. Comoara din arhipelag	441
XXX. Argintul mării	448
XXXI. Un domeniu mare	452
XXXII. Călătoria spre Vemmenhög	462
XXXIII. Acasă la Holger Nilsson	465
XXXIV. Despărțirea de găștele sălbatice	474

SELMA OTILLIANA LOVISA LAGERLÖF
(1858 –1940)

S-a născut și a crescut la Mårbacka (Värmland, Suedia). Din pricina unei nefericite paralizii, de care nu s-a mai vindecat pe deplin niciodată, nu a putut frecventa cursurile unei școli, ci a fost nevoită să învețe acasă, ceea ce i-a permis să-și cultive serios și de timpuriu admirația pentru literatură. Dorința de a-și face o situație și starea financiară precară a familiei o determină ca, în 1881, să plece la Stockholm și, după un an de pregătire, să intre la Colegiul Pedagogic. În 1885, este nevoită să se mute în Landkrona, unde începe să predea, ca învățătoare, la o școală de fete. În 1890, publică, într-un ziar, câteva capitole din *Povestea lui Gösta Berling*, pentru care primește un mic premiu ce îi va permite să părăsească postul de învățătoare pentru a se dedica încheierii acestui roman. La apariția lui, un an mai târziu, critica se dovedește foarte rece, însă în Danemarca este salutat cu entuziasm, ceea ce o încurajează pe autoare să continue să scrie. Următoarele sale romane și povestiri, cu teme inspirate din fantasticul medieval și din domeniul religios, îi sporesc popularitatea.

În 1904, începe să lucreze la o carte cu un subiect neobișnuit: o carte despre geografia și istoria Suediei, destinată copiilor, prezentată sub forma unei legende despre un băiețel neascultător, care fuge de acasă într-o extraordinară călătorie, în spinarea unei găște. Publicată în 1907, cu titlul *Minunata călătorie a lui Nils Holgersson prin Suedia*, ea reprezintă și astăzi una dintre cele mai citite cărți pentru copii, fiind tradusă în foarte multe limbi și unanim apreciată.

În 1909, Selma Lagerlöf a devenit prima femeie laureată a Premiului Nobel, în semn de „prețuire pentru nobilul său idealism, bogăția fanteziei și stilul spiritual care îi caracterizează opera”. Pentru meritele sale deosebite a primit titlul de Doctor Honoris Causa (1911) și de membru al Academiei Suedeze (1914).

A murit, la 16 martie 1940, în urma unui atac cerebral.

Opera sa cuprinde: *Povestea lui Gösta Berling* (1890–1891); *Lanțuri nevăzute* (1894); *Miracolele lui Anticrist* (1897); *Ierusalim* (1901–1902); *Minunata călătorie a lui Nils Holgersson prin Suedia* (1907); *Legende despre Cristos* (1904); *Banii domnului Arne* (1904); *Casa din Lilliecrona* (1911); *Împăratul Portugaliei* (1914); *Mårbacka* (1922); *Charlotte Löwensköld* (1925); *Inelul familiei Löwensköld* (1925); *Anna Svärd* (1928).

PARTEA ÎNTÂI

I ȘTRENGARUL

ELFUL

Duminică, 20 martie

A fost odată un ștregar. Să tot fi avut vreo paisprezece ani. Era înălțuț și subțirel, cu părul bălai. Mare ispravă nu era de el: mai toată vremea îi plăcea grozav să doarmă ori să mănânce, după care să se apuce de tot felul de năzbătii.

Într-o duminică dimineața, părinții băiatului se pregăteau, ca de obicei, să se ducă la biserică. Ștregarul, îmbrăcat cu pantalonași până la genunchi și în cămașă, stătea cocoțat pe marginea mesei, tare bucuros că ai săi urmau să plece de acasă, lăsându-l de capul lui câteva ceasuri.

„Acum o să pot lua pușca tatei din cui și să trag după pofta inimii, fără să dau socoteală cuiva!” își zicea el, încântat.

Toate bune și frumoase, numai că, tocmai când să iasă pe ușă, tatăl său se întoarse în prag și îi spuse, pe un ton aspru, că, mai înainte de a trece la joacă, ar face bine să citească un capitol din *Comentarii*¹ — dar să citească neapărat, stărui dânsul, pasămite cunoscându-și prea bine odrasla, adăugând răspicat că la întoarcere o să-l asculte. În timp ce tatăl spunea acestea, mama se grăbise să-i așeze băiatului cartea pe masă, deschizând-o la capitolul cu pricina. Treaba asta îl încurca grozav pe micul nostru ștregar — douăsprezece pagini nu erau de ici, de colo! După ce plecară ei, băiatul se codi, se învârti, până la urmă își zise: fie, de data asta, o să le dea ascultare părinților, așa că se așeză la masă, în fața marelui ceaslov și începu să buchisească.

Afară era o minunată zi de primăvară strălucitoare. E drept că abia era în douăzeci martie, dar părinții băiatului locuiau în partea de apus a comunei Vemmenhög, aflată în Scania de miazăzi, unde primăvara poposise de mult și acum lua totul în stăpânire. Nu înverziseră încă bine tufele și copacii, dar începuseră a plesni mugurii. Zăpezile se topiseră, șanțurile bolboroseau pline de apă, iar pe marginea lor podbalul dădea în floare. Buruienile de printre pietrele

¹ *Comentariile lui Luther* — culegere de predici ținute, începând din 1515, de către Martin Luther, despre epistolele Sfântul Pavel, cu care și-a început expunerea principiilor religioase sever moralizatoare, care aveau să stea la baza Reformei.

zidului care împrejmuia gospodăria prindeau culoare. Pădurea de fagi, ce se zărea în depărtare, creștea parcă văzând cu ochii, devenind în fiecare clipă tot mai deasă. Cerul era senin, limpede. Ușa casei stătea întredeschisă și înăuntru pătrundeau trilarile ciocârlilor. Găinile și găștele se plimbau agale prin ogradă, iar în grajd vacile, înviorate de aerul crud și primăvărat, scoteau când și când câte un muget gros și prelung de mulțumire.

În ăst timp, băiatul citea și moșăia, în luptă cu somnul.

Cum, necum, somnul îl birui și el adormi buștean. Habar n-avea dacă dormise mult sau puțin, dar deodată se trezi, auzind în spatele său un zgomot ușor.

Pe prichiciul ferestrei, drept în fața lui, se afla o oglinjoară în care putea vedea mai toată încăperea. Ridicând capul să se uite în oglindă, ștregarul băgă de seamă că deschisese cineva sipetul cel mare și vechi, pe care-l adusese maică-sa de zestre. Era un sipet greu, din lemn de stejar întărit cu ferecături de fier. În afară de maică-sa, nimeni nu umbla la el. În acel sipet păstra ea tot ce moștenise de la mama ei, fel de fel de lucruri pe care le ferea de ochii oricărui curios: costume țărănești de altădată, din stofă stacojie țesută în casă, cu bluza scurtă și fusta în crețuri, cu pieptarul împodobit cu mărgăritare, niște scufii de in albe, scrobite, niște cataramे grele de argint și niște lăntișoare. Mama lui nu le mai purta de mult pe niciunele și-n mai multe rânduri voise să le dea de pomană, dar de fiecare dată se răzgândise, fiindcă nu se îndura să se despartă de ele.

Ștregarul văzu clar în oglindă capacul aceluia sipet ridicat și nu știa ce să creadă. Doar maică-sa îl încuiase cu puțin înainte de a pleca! Oare cine să fi făcut isprava asta? Să-l fi lăsat maică-sa deschis? Cum era să-l lase, când îl știa pe băiat singur în toată casa?

La un moment dat, băiatului începu să-i fie teamă, bănuind că se strecurase vreun hoț în casă. Cu ochii țintă la oglindă, nu se încumeta să facă nicio mișcare. Aștepta ca, dintr-o clipă într-alta, să se ivească hoțul și se întreba oare ce putea fi umbra aceea neagră de pe marginea sipetului. Se tot uita la ea, dar nu-i venea să-și creadă ochilor. Apoi, treptat, umbra deveni tot mai deslușită. Băiatul nu mai avea acum nicio îndoială: pe marginea sipetului se afla un elf! Auzise el, nu-i vorbă, despre elfi, dar nu-și închipuisese nicicând că ar putea să fie chiar atât de mici. Iar cel pe care-l vedea prin oglindă nu era mai înalt de-o șchioapă.

Avea un chip de bătrân, cu obrazul plin de zbârcituri și spân. Purta o haină lungă, de culoare neagră, și pantaloni trei sferturi, iar pe cap avea o pălărie cu boruri mari, neagră ca și surtucul. Îi ședea minunat, așa gătit cum era, cu guler și manșete de dantelă, cu mici cataramе de argint la pantofiori și cu fundițe de

